РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму «Точне землеробство»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю H1 «Агрономія»
Поліського національного університету

Освітньо-професійна програма «Точне землеробство» орієнтована на підготовку магістрів з агрономії, здатних працювати в умовах сучасного сільськогосподарського виробництва, де професійні агрономічні рішення дедалі більше ґрунтуються на поєднанні польового досвіду, даних моніторингу, цифрових технологій та раціонального використання ресурсів. Для фермерських господарств і аграрних підприємств така підготовка є актуальною, оскільки ефективність виробництва сьогодні безпосередньо залежить від здатності фахівця обґрунтовано управляти технологічними операціями, витратами ресурсів і ризиками.

Позитивно оцінюю те, що програма зберігає базову агрономічну спрямованість і водночас послідовно інтегрує інструменти точного землеробства. Її мета передбачає підготовку фахівця, здатного розв'язувати складні задачі у сфері агрономії, оптимізувати технологічні процеси, підвищувати продуктивність і сталість агроекосистем, зберігаючи родючість ґрунтів. Такий підхід відповідає реальним потребам виробництва, де цифрові рішення мають бути підпорядковані агрономічній доцільності, а не застосовуватися ізольовано від технології вирощування культури.

З практичної точки зору вдало сформовано професійну складову програми. До обов'язкових компонентів включено «Технології цифрового землеробства», «Інтегрований захист рослин в системі точного землеробства», «Просторова неоднорідність ґрунтового покриву», «Сучасні технології у рослинництві», «Диференційоване внесення добрив», «Технічне забезпечення точного землеробства» та «Використання БПЛА в агровиробництві». Такий набір дисциплін формує логічний зв'язок між оцінюванням стану поля, прийняттям рішення та його технологічною реалізацією, що є важливим саме для виробничої діяльності агронома.

Окремо слід відзначити наявність виробничої практики обсягом 10 кредитів ЄКТС. Для підготовки магістра це створює можливість перевірити набуті компетентності безпосередньо в умовах підприємства, працювати з виробничими даними, оцінювати просторову неоднорідність полів, технологічні обмеження та ефективність прийнятих рішень. Важливо, щоб така практика й надалі

реалізовувалася у тісній співпраці з фермерськими господарствами, аграрними підприємствами, сервісними компаніями та іншими представниками галузі.

Вважаю доцільним у подальшому розвитку програми ще ширше використовувати реальні виробничі кейси фермерських господарств, зокрема завдання з порівняння традиційних і диференційованих технологічних операцій, оцінювання економії насіння, добрив, засобів захисту рослин і пального, а також визначення економічної доцільності впровадження окремих елементів точного землеробства для господарств різного масштабу. Такий підхід дасть змогу посилити не лише технологічну, а й управлінсько-економічну складову прийняття агрономічних рішень та забезпечить ще тісніший зв'язок підготовки здобувачів із практичними запитами роботодавців.

Позитивним є також залучення до розроблення програми зовнішніх стейкхолдерів – представників аграрних підприємств, наукових установ і професійних об'єднань. Така взаємодія створює передумови для регулярного оновлення змісту освітніх компонентів відповідно до змін у технологіях, технічному забезпеченні та структурі потреб аграрного виробництва.

Загалом освітньо-професійна програма «Точне землеробство» редакції 2025 року є актуальною, практично орієнтованою та змістовно узгодженою з сучасними тенденціями розвитку агрономії. Її реалізація сприятиме підготовці фахівців, здатних поєднувати класичні агрономічні знання з сучасними технологіями моніторингу, аналізу та диференційованого управління виробничими процесами. Освітньо-професійна програма заслуговує позитивної оцінки та може бути рекомендована до подальшої реалізації у Поліському національному університеті.

Голова ГО «Асоціація фермерів та приватних землевласників України в Житомирській області» Юрій ДРАГАН